

Helsinki, Kööpenhamina, Oslo, Tukholma, 21. helmikuuta 2002 1(29)

Tilinpäätöstiedote vuodelta 2001

Tulos parani selvästi viimeisellä neljänneksellä

- Liikevoitto kasvoi 240 miljoonalla eurolla 468 miljoonaan euroon
- Tulos ilman sijoitustoiminnan tuottoja ja kuluja nousi 10 prosenttia
- Sijoitustoiminnan tulos kasvoi 207 miljoonaan euroon

Vakaa tulos vuoden 2001 haasteellisessa markkinatilanteessa

- Tuotot kasvoivat 3 prosenttia ja kulut pysyivät ennallaan, kun yritysostojen vaikutus eliminoidaan
- Nettoluottotappiot olivat 0,29 prosenttia luottokannasta. Tavoitteena on, että ne eivät keskimäärin ylitä 0,40 prosenttia suhdannekierron aikana
- Osakekohtainen tulos oli 0,53 euroa (0,58 euroa vuonna 2000)
- Oman pääoman tuotto ilman liikearvon vaikutusta oli 19,2 prosenttia (19,4 prosenttia)
- Osingoksi ehdotetaan 0,23 euroa osakkeelta

Strategian toteutus etenee

- Tavoitteena ollut 2,7 miljoonaa verkkopankkiasiakasta saavutettu, uusi tavoite 3,2 miljoonaa verkkopankkiasiakasta vuoden 2002 loppun mennessä
- Toteutuneet vuotuiset synergiahyödyt olivat vuoden 2001 lopussa 168 miljoonaa euroa – 360 miljoonaa saavutetaan ensi vuoden loppuun mennessä
- Yhdistymisprosessin toinen aalto tuottaa kolmen vuoden kuluessa saman verran vuotuisia lisäsynergioita
- Postgirot Bankin liittämisestä konserniin arvioidaan lisäksi saatavan odotettua suuremmat 65 miljoonan euron synergiahyödyt
- Konsernilla on nyt yhtenäinen brandi

"Toteutimme lupaamamme synergiahyödyt vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta. Tavoitteenamme on nyt hyödyntää kaikki yhtenäisen konsernin tarjoamat mahdollisuudet, jotta voimme päästä kunnianhimoisiin pitkän aikavälin tavoitteisiimme. Hyödynnämme kasvumahdollisuudet paikallisessa toiminnassamme ja tehostamme konsernin toimintaa entisestään yhdistämällä ja yhtenäistämällä tukitoimintojamme ja prosessejamme", sanoo Nordean konsernijohtaja Thorleif Krarup.

Nordea on Pohjoismaiden ja Itämeren alueen johtava finanssipalvelukonserni. Konsernilla on neljä liiketoiminta-alueita: vähittäispankki, varallisuudenhoito ja henkivakuutus, suuret yritys- ja yhteisöasiakkaat sekä vahinkovakuutus. Nordealla on noin 11 miljoonaa asiakasta, 1 245 konttoria ja 125 vakuutuspalvelupistettä 22 maassa. Konserni on maailman johtava Internet-pankkipalveluiden tarjoaja ja sillä on yli 2,8 miljoonaa verkkopankkiasiakasta. Nordea noteerataan Helsingin, Kööpenhaminan ja Tukholman pörseissä.

Liiketoiminta-alueisiin perustuva tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	10–12 2001	7–9 2001	Muutos %	Koko vuosi 2001	Koko vuosi 2000 ^{1,2}	Muutos %
Rahoituskate	852	856	0	3 465	2 838	22
Palkkiotuotot	363	314	16	1 397	1 454	-4
Arvopaperikauppa	128	131	-2	543	415	31
Vakuutustoiminnan tuotot	72	142	-49	524	451	16
Muut tuotot	37	36	3	161	134	20
Tuotot yhteensä	1 452	1 479	-2	6 090	5 292	15
Henkilöstökulut	-562	-529	6	-2 188	-1 829	20
Muut kulut	-476	-410	16	-1 701	-1 491	14
Kulut yhteensä	-1 038	-939	11	-3 889	-3 320	17
Tulos ennen luottotappioita	414	540	-23	2 201	1 972	12
Luottotappiot	-56	-213	-74	-373	-79	372
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksesta	35	29	21	95	62	53
Tulos ilman sijoitustoiminnan tuottoja ja kuluja	393	356	10	1 923	1 955	-2
Varainhallinta	30	1		124	267	
Henki- ja eläkevakuutus	45	-54		-7	61	
Vahinkovakuutus	43	-35		-13	81	
Muut	-4	-5		48	164	
Sijoitustoiminnan tulos	114	-93		152	573	
Liikearvopoistot	-39	-35	11	-147	-93	58
Liikevoitto	468	228	105	1 928	2 435	-21
Kiinteistöjen luovutustappiot	-	-		-	-40	
Eläkesäätiön/-kassan ylikatteen palautus	-	-		-	32	
Verot	55	-65		-360	-691	
Vähemmistöosuus	0	2		0	-3	
Tulos	523	165		1 568	1 733	-10

Tunnusluvut

Osakekohtainen tulos, euroa	0,18	0,06	0,53	0,58
Osakekurssi ³ , euroa	5,97	5,34	5,97	8,10
Osakekohtainen oma pääoma ³ , euroa	4,00	3,77	4,00	3,74
Osakkeiden määrä ⁴ , miljoonaa	2 965	2 964	2 965	2 982
Oman pääoman tuotto, %	18,1	5,8	13,8	16,1
Oman pääoman tuotto, ilman liikearvoa ⁵ , %	24,5	9,0	19,2	19,4
Luotonanto ³ , miljardia euroa	138	134	138	129
Yleisön talletukset ³ , miljardia euroa	83	81	83	79
Oma pääoma ³ , miljardia euroa	12	11	12	11
Taseen loppusumma ³ , miljardia euroa	242	231	242	224
Hoidossa oleva varallisuus ³ , miljardia euroa	105	87	105	105
Kulu/tuotto-suhde, pankkitoiminta ⁶ , %	62	60	58	55
Yhdistetty kulusuhde, vahinkovakuutus, %	114	105	106	110
Ensisijaisen oman pääoman osuus riskisijoituksista ³ , %	7,3	6,9	7,3	6,8
Vakavaraisuussuhde ³ , %	9,1	9,3	9,1	9,4
Riskisijoitukset ³ , miljardia euroa	136	134	136	132

¹ Unidanmark on mukana vuoden 2000 ensimmäisen neljänneksen pro forma -luvuissa.

² Vuoden 2000 tulos ilman Nordea Bank Norgea (entinen Christiania Bank og Kreditkasse).

³ Kauden lopussa, Nordea Bank Norge mukaan lukien vuoden 2000 viimeiseltä neljännekseltä alkaen.

⁴ Vuonna 2001 osakkeita oli keskimäärin 2 990 miljoonaa laimennusvaikutuksen jälkeen.

⁵ Ilman liikearvopoistoja. Jäljellä oleva liikearvo on vähennetty omasta pääomasta.

⁶ Ennen luottotappioita ja liikearvopoistoja.

Neljännesvuosittainen kehitys

Miljoonaa euroa	Liite	10-12 ¹ 2001	7-9 ¹ 2001	4-6 ¹ 2001	1-3 ¹ 2001	10-12 ⁴ 2000
Rahoituskate		852	856	885	872	757
Palkkiotuotot	1	363	314	359	361	368
Arvopaperikauppa		128	131	128	156	94
Vakuutustoiminnan tuotot		72	142	185	125	129
Muut tuotot		37	36	52	36	36
Tuotot yhteensä		1 452	1 479	1 609	1 550	1 384
Henkilöstökulut		-562	-529	-556	-541	-478
Muut kulut		-476	-410	-410	-405	-429
Kulut yhteensä	2	-1 038	-939	-966	-946	-907
Tulos ennen luottotappioita		414	540	643	604	477
Luottotappiot		-56	-213	-59	-45	-22
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksesta		35	29	20	11	-1
Tulos ilman sijoitustoim. tuottoja ja kuluja		393	356	604	570	454
Varainhallinta		30	1	25	68	34
Henki- ja eläkevakuutus		45	-54	19	-17	-2
Vahinkovakuutus		43	-35	11	-32	-10
Muut		-4	-5	55	2	20
Sijoitustoiminnan tulos		114	-93	110	21	42
Liikearvopoistot		-39	-35	-37	-36	-23
Liikevoitto		468	228	677	555	473
Eläkesäätiön/-kassan ylikatteen palautus		-	-	-	-	8
Verot		55	-65	-193	-157	-149
Vähemmistöosuus		0	2	-1	-1	0
Tulos		523	165	483	397	332

Liite 1 Palkkiotuotot, miljoonaa euroa

Arvopaperivälitys	76	56	60	79	68
Varallisuudenhoito/rahastot	115	104	116	113	130
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	9	7	20	10	16
Luotonanto	84	84	91	75	81
Talletukset ja maksujenvälitys	139	130	127	129	117
Valuutanvaihto	8	9	8	12	16
Muut palkkiotuotot	17	6	16	20	16
Palkkiokulut	-79	-77	-73	-73	-74
Palkkiotuotot ja -kulut	369	319	365	365	370
josta sijoitustoiminnan tulos	-6	-5	-6	-4	-2
Palkkiotuotot	363	314	359	361	368

Liite 2 Kulut, miljoonaa euroa

Henkilöstökulut ²	567	535	560	545	482
Tietotekniikkakulut ³	119	104	104	95	80
Markkinointikulut	39	25	25	29	41
Posti-, puhelin- ja toimistokulut	68	56	63	57	67
Vuokratulot, rakennukset ja kiinteistökulut	90	82	91	92	89
Muut kulut	166	149	132	137	156
Kulut mukaan lukien sijoitustoiminta	1 049	951	975	955	915
josta sijoitustoiminnan osuus	-11	-12	-9	-9	-8
Kulut yhteensä	1 038	939	966	946	907

¹ Aikaisemmin julkistettuihin tietoihin on tehty seuraavat muutokset: arvopaperivälityksen myyntipalkkiot on vähennetty vakuutustoiminnan tuotoista. Vähittäispankin saamat vakuutustoiminnan palkkiotuotot on eliminoitu konsernituloslaskelmassa.

² Tulokseen perustuvia henkilöstökuluja, mukaan lukien voittopalkkiojärjestelmä, oli 115 miljoonaa euroa vuonna 2001 (140 milj. euroa).

³ Sisältää tietokone- ja huoltokulut sekä konsulttien palkkiot. Kokonaisuudessaan tietotekniikkakulut (henkilöstö- ja muut vastaavat kulut mukaan lukien) olivat 805 miljoonaa euroa vuonna 2001 (670 miljoonaa euroa).

⁴ Vuoden 2000 tulos ilman Nordea Bank Norgea.

Konserni

Yhteenveto vuoden viimeisen neljänneksen tuloksesta

Vuoden 2001 viimeisen neljänneksen liikevoitto oli 468 miljoonaa euroa, eli yli kaksinkertainen kolmanteen neljännekseen verrattuna. Kasvu aiheutui pääasiassa sijoitustuottojen jyrkästä lisääntymisestä, kun pohjoismaiset ja kansainväliset osakemarkkinat elpyivät.

Ilman sijoitustoimintaa tulos oli 393 miljoonaa euroa eli 10 prosenttia enemmän kuin edellisellä neljänneksellä. Tuotot yhteensä pysyivät edellisen neljänneksen tasolla. Rahoituskate oli samaa luokkaa kuin kolmannella neljänneksellä, palkkiotuotot kasvoivat, mutta vakuutustoiminnan tuotot pienenevät. Kulut yhteensä lisääntyivät lähinnä edellisneljänestä vilkkaamman toiminnan vuoksi. Myös Postgirot Bankin tulo konserniin joulukuun alussa kasvatti kuluja.

Tulosta paransi 55 miljoonan euron verotuotto, joka liittyi pääasiassa entisen Merita Kiinteistöt Oy:n ja konsernin emoyhtiön, Nordea AB (publ), aikaisempien vuosien tappiokirjauksiin. Nämä voitiin hyödyntää verotuksessa konsernin juridisen rakenteen muutosten yhteydessä saatujen myönteisten veropäätösten ansiosta.

Vuoden 2001 viimeinen neljännes

Sekä yritys- että henkilöasiakkaiden luottojen kysyntä pysytteli vuoden viimeisellä neljänneksellä melko korkealla tasolla, vaikka epävarmuus taloudellisen kehityksen suunnasta jatkui. Luotonanto kasvoi 3 prosenttia osaksi Ruotsin kruunun vahvistumisen seurauksena. Talletukset lisääntyivät 2 prosenttia. Koko vuoden 2001 aikana luotonanto kasvoi 7 prosenttia ja talletukset 5 prosenttia.

Tuotot

Rahoituskate oli 852 miljoonaa euroa (856 miljoonaa euroa vuoden kolmannella neljänneksellä). Tärkeimpien talletusvaluuttojen lyhyet korot laskivat ja kasvattivat talletusmarginaalien kaventumispaineita.

Luottomarginaalit sen sijaan pysyivät kokonaisuutena lähes ennallaan. Uusien yritysluottojen marginaalit kasvoivat edelleen, mutta henkilöasiakkaiden luottojen marginaalit pysyivät kolmannen neljänneksen tasolla.

Pohjoismaiset osakeindeksit elpyivät neljänneksen aikana. Keskimäärin ne nousivat noin 20 prosenttia. Lisäksi vaihto kasvoi huomattavasti. Palkkiotuotot lisääntyivät 363 miljoonaan euroon (314 miljoonaa euroa). Syynä kasvuun olivat pääasiassa arvopaperivälityksen ja varallisuudenhoidon aiempaa suuremmat palkkiotuotot. Hoidossa olevan varallisuuden vertailukelpoinen määrä kasvoi kolmannelta neljänneksestä 15 prosenttia ja oli 100 miljardia euroa. Kun henkivakuutuksen kiinteistösijoitukset ja vähittäispankista siirrettyjen asiakkaiden varallisuus lasketaan mukaan, hoidossa oleva varallisuus oli 105 miljardia euroa.

Maksujenvälityksestä saadut palkkiotuotot kehittyivät edelleen myönteisesti ja kasvoivat 7 prosenttia.

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot säilyivät hyvällä tasolla ja olivat yhteensä 128 miljoonaa euroa (131 miljoonaa euroa). Erään sisältyi pääasiassa asiakkaiden kanssa käydystä valuutta- ja johdannaiskaupasta saatuja tuottoja.

Ilman sijoitustuottoja vakuutustoiminnan tuotot pienenevät 72 miljoonaan euroon (142 miljoonaa euroa). Tuottojen supistuminen johtui henkivakuutuksen asiakashyvitysvastuiden kartuttamisesta ja vahinkovakuutuksen korvauksien lisääntymisestä Tanskassa. Korvauskuluja lisäsi liikennevakuutuksen henkilövahinkojen korvausvastuun kasvu.

Muut tuotot olivat 37 miljoonaa euroa (36 miljoonaa euroa). Suurin osa muista tuotoista oli kiinteistöihin liittyviä tuottoja.

Kulut

Kulut olivat yhteensä 1 038 miljoonaa euroa (939 miljoonaa euroa). Kasvu aiheutui taloudellisen toiminnan vilkastumisesta sekä Postgirot Bankin liittämisestä konserniin joulukuun alussa. Kun Nordea Bank Norgen (entisen Christiania Bankin) ja Postgirot Bankin vaikutus otetaan huomioon, vuoden viimeisen neljänneksen kulut olivat pienemmät kuin vastaavana ajanjaksona vuotta aiemmin.

Luottotappiot

Luottotappioiden määrä oli 56 miljoonaa euroa (213 miljoonaa euroa, johon sisältyi 100 miljoonan euron yleinen luottotappiovaraus). Kolmannella neljänneksellä kirjatusta yleisestä luottotappiovarauksesta käytettiin neljännellä neljänneksellä 64 miljoonaa euroa. Vuoden viimeisen neljänneksen toteutuneet luottotappiot olivat siten 22 miljoonaa euroa suuremmat kuin kolmannella neljänneksellä, kun maariskivaruksen muutosta ei oteta huomioon.

Suurin osa neljänneksen neljänneksen luottotappioista liittyi pohjoismaisen lentokoneiden leasingtoiminnan jäännösriskien uudelleenarviointiin ja eräisiin kansainvälisiin sitoumuksiin. Epävarmoja saamia oli neljänneksen lopussa nettomääräisesti 827 miljoonaa euroa (853 miljoonaa euroa), joka on 0,6 prosenttia luotonannosta (0,6 prosenttia).

Sijoitustoiminnan tulos

Sijoitustoiminnan tulos oli vuoden viimeisellä neljänneksellä 114 miljoonaa euroa, kun se edellisellä neljänneksellä oli 93 miljoonaa euroa tappiollinen. Osakesalkkujen tuotot kasvoivat, kun pohjoismaiset ja kansainväliset osakemarkkinat elpyivät. Näiden tuottojen lisäys oli suurempi kuin joukkolainasalkkujen tuottojen

vähentyminen, joka puolestaan aiheutui keskipitkien ja pitkien korkojen noususta.

Postgirot Bank

Postgirot Bank on yhdistelty konsernitilinpäätökseen joulukuun 2001 alusta. Se on kasvattanut konsernin liikevoittoa alusta alkaen. Vaikutus konsernin tuottoihin oli rahoituskulujen vähentämisen jälkeen 29 miljoonaa euroa ja kuluihin, liikearvopoistot mukaan lukien, 27 miljoonaa euroa. Kauppahinta oli 489 miljoonaa euroa ja liikearvoksi laskettiin 228 miljoonaa euroa. Arviota Postgirot Bankin ostosta saatavista synergiahyödyistä on korotettu, sillä mahdollisuudet kustannussäästöihin ja tuotteiden ristiinmyyntiin on todettu alun perin arvioitua paremmiksi. Vuotuisten synergiahyötyjen arvioidaan nousevan 65 miljoonaan euroon vuonna 2004. Kulusynergioita odotetaan saatavan lisää, koska on löydetty uusia mahdollisuuksia karsia päällekkäisiä toimintoja ja integroida Postgirot Bankin toimintaa muuhun konserniin.

Vuosi 2001

Vuoden 2001 liikevoitto oli 1 928 miljoonaa euroa (2 435 miljoonaa euroa). Liikevoitto pieneni edellisvuodesta 21 prosenttia, mikä aiheutui pääasiassa sijoitustoiminnan poikkeuksellisen hyvästä tuloksesta vuonna 2000, jolloin pääomamarkkinat olivat erittäin vahvat. Nordea Bank Norgen osakekanta siirtyi konsernille vuoden 2000 joulukuussa, joten sen luvut eivät sisälly vuoden 2000 lukuuihin. Kun Nordea Bank Norgen vaikutus otetaan huomioon, liikevoitto pieneni 23 prosenttia.

Tulos ilman sijoitustoimintaa ja liikearvopoistoja oli samalla tasolla kuin vuotta aiemmin, 1 923 miljoonaa euroa (1 955 miljoonaa euroa). Tuotot yhteensä lisääntyivät 15 prosenttia ja kulut yhteensä 17 prosenttia pääasiassa Nordea Bank Norgen hankinnan seurauksena. Kun Nordea Bank Norgen ja vuonna 2001 hankitun Postgirot Bankin vaikutus otetaan huomioon, tuotot kasvoivat 3 prosenttia ja kulut pysyivät ennallaan. Luottotappiot lisääntyivät sekä kansainvälisen että Pohjoismaiden taloudellisen tilanteen heikkenemisen vuoksi. Luottotappioiden määrä, 373 miljoonaa euroa (79 miljoonaa euroa), ylitti selvästi edellisen vuoden poikkeuksellisen alhaisen luvun. Luottotappiot olivat kuitenkin edelleen matalalla tasolla ja alittivat keskimääräisille luottotappioille asetetun enimmäisrajan suhdannekierron aikana. Luottotappioita oli 0,29 prosenttia luottokannasta (0,08 prosenttia).

Sijoitustoiminnan tulos pieneni 152 miljoonaan euroon (573 miljoonaa euroa), kun osake- ja joukkolainamarkkinat heikkenivät vuoden 2001 aikana.

Verot olivat 360 miljoonaa euroa (691 miljoonaa euroa). Veroaste oli melko alhainen, 18,7 prosenttia. Veroastetta pienensivät etenkin entisen Merita Kiinteistöt Oy:n ja konsernin emoyhtiön, Nordea AB (publ), aikaisempien vuosien tappiokirjaukset. Vuonna 2002 konsernin

todellisen verorasituksen odotetaan jäävän noin 100 miljoonaa euroa nimellistä verorasitusta alhaisemmaksi.

Pankkitoiminnan kulu/tuotto-suhde oli 58 prosenttia (55 prosenttia). Kasvun syynä olivat edellisvuotta huomattavasti pienemmät sijoitustoiminnan tuotot pankkitoiminnassa. Ilman sijoitustoimintaa pankkitoiminnan kulu/tuotto-suhde oli 59 prosenttia (61 prosenttia), kun yritysostojen vaikutusta ei oteta huomioon. Tämä luku antaa oikeamman kuvan toiminnan tehokkuudesta.

Tilivuoden tulos oli 1 568 miljoonaa euroa (1 733 miljoonaa euroa), joka vastaa 0,53 euron osakekohtaista tulosta (0,58 euroa). Oman pääoman tuotto oli 13,8 prosenttia ja ilman liikearvon vaikutusta 19,2 prosenttia.

Luottokannan laatu

Kansainvälinen taloudellinen tilanne heikentyi huomattavasti vuoden 2001 aikana. Taloudellisen kasvun yleinen hidastuminen vaikutti myös pankkitoimintaan. Tulevaan kehitykseen liittyvä epävarmuus väheni kuitenkin vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä. Syyskuun 11. päivän tapahtumien suora vaikutus on rajoittunut vain tiettyihin toimialoihin.

Taloudellisen tilanteen heikkeneminen vuoden aikana vaikutti suurimpaan osaan Nordean luotonannosta vain vähän, vaikka luottotappiot lisääntyivät vuoden jälkipuoliskolla. Noin 88 prosenttia luottokannasta oli Pohjoismaihin annettuja luottoja. Epävarmojen saamisten nettomäärä pieneni kahden viimeisen neljänneksen aikana ja oli vuoden lopussa 827 miljoonaa euroa (797 miljoonaa euroa). Varaukset kattoivat 73 prosenttia epävarmoista saamisista.

Luottokannan asiakasryhmittäinen jakauma oli samankaltainen kuin vuoden 2000 lopussa. Noin 61 prosenttia luotoista oli annettu yritysasiakkaille, 37 prosenttia henkilöasiakkaille ja 2 prosenttia julkisyhteisöille. Vuotta aiemmin vastaavat luvut olivat 60, 38 ja 2 prosenttia.

Henkilöasiakkaiden luotoista 77 prosenttia oli asuntoluottoja, kun niitä vuoden 2000 lopussa oli 73 prosenttia. Muut henkilöasiakkaiden luotot olivat lähinnä kulutusluottoja, tileihin liittyviä luottolimiittejä, autoluottoja ja luottokorttiluottoja. Asuntoluottojen osuuden kasvu parantaa tämän sektorin luottokannan keskimääräistä laatua.

Yritysluottoja toimialoittain tarkasteltaessa kiinteistötoiminta on edelleen suurin toimiala. Sille annettuja luottoja oli 20,0 miljardia euroa. Matala korkotaso ja tyydyttävälle tasolle vakiintuneet käyttöasteet ovat parantaneet alan toimintaedellytyksiä.

Shipping-sektorille annettujen luottojen määrä pieneni vuoden aikana 1,6 miljardia euroa 5,6 miljardiin euroon. Näiden luottojen laatu pysyi tyydyttävänä, vaikka rahtimaksut pysyivät alhaisina useissa toimialan alaryhmissä.

Televiestintäyrityksille annettujen luottojen määrä oli 7,2 miljardia euroa. Suurin osa näistä luotoista liittyy pohjoismaisten operaattoreiden ja laitevalmistajien toiminnan rahoittamiseen. Vuoden aikana vallinneesta taloudellisesta levottomuudesta huolimatta toimialan luotoissa on ollut vain vähän ongelmia. Internet-alalla toimiviin uusiin yrityksiin liittyvät vastuut ovat varsin vähäiset, sillä tällaisten yritysten rahoitus on yleensä oman pääoman ehtoista.

Vuonna 2001 toteutuneet luottotappiot liittyvät suhteellisen rajalliseen määrään sitoumuksia. Suuri osa luottotappioista liittyi yrityskauppojen rahoitukseen, jonka osuus kaikista luottotappioista oli kolmannes. Yrityskauppojen rahoitustoiminnan rakennetta uudistettiin vuonna 2001 ja toimintaan liittyvien luottojen määrä on vähäinen verrattuna yrityksille annettujen luottojen kokonaismäärään.

Yhdistymisprosessi

Nordea on luotu rajat ylittäneillä fuusioilla, joiden kautta neljän merkittävän pohjoismaisen rahoituslaitoksen toiminta on asteittain yhdistetty yhdeksi konserniksi. Prosessin ensimmäinen vaihe on sujunut suunnitelmien mukaan. Arvioidut 360 miljoonan euron synergiahyödyt ennen veroja saavutetaan ensi vuoden loppuun mennessä.

Vuoden 2001 loppuun mennessä synergiahyötyjä oli kertynyt 168 miljoonaa euroa.

Tehdystä uudelleenjärjestelyvarauksesta käytettiin vuoden aikana 159 miljoonaa. Varauksesta oli vuoden lopussa jäljellä 103 miljoonaa euroa, johon sisältyy Postgirot Bankin hankintaan liittyvä 43 miljoonan euron lisävaraus.

Nimi ”Nordea” otettiin käyttöön myös konsernin vähittäispankkitoiminnassa joulukuussa 2001 ja koko konsernilla on nyt yhteinen brandi. Nimenmuutos otettiin myönteisesti vastaan ja Nordea-nimen tunnettuus lisääntyi vuoden aikana merkittävästi. Yli 80prosenttia pohjoismaalaisista tuntee nyt Nordea-nimen.

Nimenmuutokseen liittyi laaja sisäinen prosessi, jossa koko henkilöstö osallistui Nordean arvojen toteuttamisesta käytävään keskusteluun. Työ vahvan Nordea-brandin rakentamiseksi jatkuu tulevana vuosina.

Yhdistymisen toinen vaihe

Tähän mennessä saatujen kokemusten pohjalta Nordeassa on käynnistetty yhdistymisen toinen vaihe.

Kyseessä on muutosohjelma, joka koostuu pienestä määrästä voimakasvaikutteisia toimenpiteitä. Toisen

vaiheen tavoitteena on hyödyntää täysimääräisesti edut siitä, että Nordea toimii yhtenäisenä konsernina pohjoismaisessa ympäristössä ja luoda vuotuisia lisäsynergioita, joiden suuruus on samaa luokkaa kuin fuusiosta saadut synergiat. Uudet synergiat toteutuvat asteittain kolmen vuoden kuluessa.

Nordean liiketoiminta ryhmitettiin marraskuussa 2001 neljäksi liiketoiminta-alueeksi ja liiketoiminnan johto keskitettiin yhteen johtoryhmään. Yhdistymisen toisen vaiheen toimenpiteet ovat kiinteä osa uutta rakennetta ja johtamisjärjestelmää, eivät rinnakkainen prosessi.

Toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää investointeja, joiden tuloksena henkilöstömäärä vähenee. Investoinnit kirjataan kuluiksi sitä mukaa kun niitä toteutetaan.

Tavoitteena on yksinkertaistaa, yhdistää, nopeuttaa ja suunnitella uudelleen sisäisiä prosesseja. Konsernin perusrakenteita pyritään yhdistämään ja hyödyntämään valtakuntien ja liiketoiminta-alueiden rajojen yli, jotta voidaan hyötyä suuren koon tuomista eduista.

Seuraavat toimenpiteet on jo käynnistetty tai käynnistetään lähitulevaisuudessa:

- Taloushallinnon prosessit yhdenmukaistetaan perustamalla yhteinen pääkirjanpito- ja tietovarastojärjestelmä sekä yhteinen palvelukeskusorganisaatio.
- Rahamarkkina-, valuutta- ja johdannaiskauppaa varten kehitetään ohjelma, jonka avulla kaikki asiakkaiden toimeksiannot voidaan toteuttaa yhteisessä järjestelmässä.

Seuraavat toimenpiteet ovat suunnitteilla:

- Vähittäispankissa toteutetaan rakenteellisia muutoksia, tavoitteena yhdistää liiketoiminnan tukiyksiköt pohjoismaiseksi organisaatioksi.
- Tietotekniikkatuotanto yhdistetään, tavoitteena alueen alhaisimmat tapahtumakohtaiset kustannukset sekä nykyistä selvästi pienemmät yleiskustannukset.
- Perustetaan yhteinen tuki- ja hankintapalveluorganisaatio. Tämä voidaan osaksi toteuttaa sähköisten ratkaisujen ja ulkoistamisen avulla.

Vahinkovakuutuksen strategiset vaihtoehdot

Vuoden 2001 viimeisen neljänneksen aikana jatkettiin vahinkovakuutustoiminnan rakenteellisia uudistuksia, joiden tavoitteena on luoda vahinkovakuutuksesta juridisesti erillinen alakonserni. Henki- ja vahinkovakuutuksen eriyttämisessä on edistytty hyvin liiketoimintaan, valvontaan ja verotukseen liittyvissä asioissa. Nordea pyrkii vähentämään omistustaan vahinkovakuutuksessa niin, että siitä tulee vahinkovakuutus konsernin vähemmistöosakas.

Oma pääoma ja vakavaraisuus

Oma pääoma oli vuoden lopussa 11,8 miljardia euroa. Konsernin eläkesäätiöiden ja eläkekassan sijoitusten käypä arvo ylitti 0,1 miljardilla eurolla niiden vastuuvelan. Osakemarkkinoiden elvyttyä vuoden viimeisellä neljänneksellä Ruotsin eläkesäätiölle ei tarvinnut maksaa kannatusmaksua vuodelta 2001.

Konsernin ensisijainen oma pääoma vastasi vuoden lopussa 7,3 prosenttia riskisijoituksista. Vakavaraisuussuhde oli 9,1 prosenttia.

Nordean osake

Pohjoismaisten finanssikonsernien osakekurssit nousivat vuoden viimeisen neljänneksen aikana. Vuoden lopussa ne olivat kuitenkin edelleen huomattavasti alemmalla tasolla kuin vuoden 2000 lopussa. Nordean osakkeen kurssi oli vuoden 2001 lopussa 55,50 Ruotsin kruunua, mikä on 22,4 prosenttia alempi kuin vuotta aiemmin. Osakkeenomistajan saama kokonaistuotto, johon sisältyvät vuoden aikana maksetut osingot, oli 19,8 prosenttia vuodelta 2001.

Omien osakkeiden takaisinosto

Vuoden 2001 huhtikuussa pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti Nordean hallituksen hankkimaan Nordean omia osakkeita siten, että konsernin omistuksessa olevien omien osakkeiden määrä ei ylitä 10 prosenttia yhtiön osakekannasta. Nordean hallitus päätti 25. huhtikuuta 2001 yhtiökokouksen valtuuttamana hankkia enintään 30 miljoonaa yhtiön omaa osaketta (joka vastaa noin 1 prosenttia yhtiön koko osakekannasta) yhtiön kannustinohjelman kustannusvaikutusten rajaamiseksi. Huhtikuun 25. ja 26. päivänä vuonna 2001 Nordea AB (publ) osti 17 000 000 osaketta Tukholman pörssissä. Kauppahinta oli keskimäärin 63,48 Ruotsin kruunua osakkeelta.

Hallitus on nyt päättänyt ehdottaa huhtikuussa 2002 pidettävälle yhtiökokoukselle, että se jatkaisi valtuutusta ostaa omia osakkeita ja luovuttaa niitä edelleen.

Valtuutuksen tarkoituksena on mahdollistaa varojen palauttaminen osakkeenomistajille, jotta yhtiön voimavaroja voidaan hyödyntää tehokkaammin.

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidetään 24. huhtikuuta 2002 kello 15.00 Ruotsin aikaa Tukholman yliopiston Aula Magnassa. Osakkeenomistajat voivat osallistua kokoukseen myös Kööpenhaminassa (Scandic Hotel Copenhagen) ja Helsingissä (Finlandia-talossa kello 16.00 Suomen aikaa).

Osinko

Hallitus on esittänyt varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaettaisiin 0,23 euroa osakkeelta, eli 44 prosenttia tilikauden tuloksesta. Ehdotettu osinko on 4,1 prosenttia suurempi kuin viime vuonna maksettu osinko, 2,00 Ruotsin kruunua, kun valuuttakurssina käytetään osingon maksupäivänä voimassa ollutta Ruotsin kruunun ja euron välistä kurssia.

Osingon täsmäytyspäiväksi ehdotetaan 29. huhtikuuta ja suunniteltu maksupäivä on 7. toukokuuta 2002.

Näkymät

Vuoden 2002 alussa taloudellinen tilanne on heikompi kuin edellisvuoden alussa. Talouskasvun odotetaan kuitenkin elpyvän Pohjoismaissa vuoden 2002 aikana, ja Nordea arvioi liiketoimintansa ja tuottojensa kasvavan, tosin vain hieman.

Nordea pyrkii sopeutumaan muuttuneeseen liiketoimintaympäristöön ja valvoo siksi tarkkaan kulukehitystään. Luottotappiovarauksia jouduttaneen suhdannekehityksen vuoksi kirjaamaan enemmän kuin keskimäärin kolmen viime vuoden aikana. Tavoitteena on edelleen, että luottotappiot eivät suhdannekierron aikana keskimäärin ylitä 0,4 prosenttia luottojen ja takausten kokonaismäärästä. Vuoden 2002 luottotappioiden odotetaan pysyvän tämän tason alapuolella.

Tulos liiketoiminta-alueittain vuoden 2001 viimeiseltä vuosineljännekseltä

Tulos liiketoiminta-alueittain ¹

Miljoonaa euroa	Liiketoiminta-alueet					Varainhallinta	Muut	Yhteensä
	Vähittäispankki	Suuret yritys- ja yhteisö-asiakkaat (CIB)	Varallisuudenhoito ja henkivakuutus	Vahinkovakuutus ²				
			Varallisuudenhoito	Henkivakuutus ²				
Asiakasvastoolliset yksiköt:								
Tuotot	1 094	320	69	13	67	16	-127	1 452
Kulut	-633	-171	-44	-34	-109	-8	-39	-1 038
Luottotappiot	-95	-11	-	-	-	-	50	-56
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yhtiöt	-	4	-	-	-	-	31	35
Tulos ilman sijoitustoimintaa	366	142	25	-21	-42	8	-85	393
Sijoitustoiminnan tulos	-	-	-	15	43	30	26	114
Liikearvo	-	-	-	-	-	-	-39	-39
Liikevoitto 10–12, 2001:	366	142	25	-6	1	38	-98	468
2001: 7–9	425	-5	17	-24	-24	21	-182	228
2001: 4–6	463	94	20	14	36	35	15	677
2001: 1–3	454	145	28	-14	-31	80	-107	555
2000: 10–12	345	86	27	-3	-23	34	7	473
Oman pääoman tuotto, %	18	16	-	-	-	-	-	18,1
Kulu/tuotto-suhde, pankkitoiminta, %	58	53	64	-	-	17	-	62
Yhdistetty kulusuhde, %	-	-	-	-	114	-	-	114
Tuotevastoolliset yksiköt:								
Tuotot			133	0				
Kulut			-78	-41				
Sijoitustoiminnan tulos				45				
Tuotekohtainen tulos 10–12, 2001:			55	4				
2001: 7–9			50	-49				
2001: 4–6			65	42				
2001: 1–3			75	-14				
2000: 10–12			73	-2				

¹ Konsernin raportointia on muutettu organisaatiomuutosten vuoksi ja vastaavat muutokset on tehty liiketoiminta-alueiden lukuihin.² Nordea Bank Norge ei sisälly liiketoiminta-alueiden lukuihin vuodelta 2000.² Maksutulo, sijoitustoiminnan tuotot, korvauskulut, maksetut korvaukset ja varausten muutos on ilmoitettu nettomääräisinä.

Nordealla on neljä liiketoiminta-aluetta: vähittäispankki, suuret yritys- ja yhteisöasiakkaat, varallisuudenhoito ja henkivakuutus sekä vahinkovakuutus. Liiketoimintaa harjoittavilla yksiköillä on hajautettu tulosvastuu. Konsernin varainhallintaa hoitaa varainhallinta.

Asiakasvastuu Nordeassa keskeisellä sijalla. Hajautettu tulosvastuu tarkoittaa sitä, että asiakkaan asiointi konsernissa sisältyy kokonaisuudessaan asiakasvastoollisen yksikön tuloslaskelmaan ja taseeseen. Liiketoiminta-alueille on vuonna 2001 kohdistettu omaa pääomaa voimassa olevien kansainvälisten vakavaraisuussäännösten mukaan. Sen määrä vastaa 6,5 prosentin ensisijaisen oman pääoman osuutta riskisijoituksista. Asiakasvastoolliselle yksikölle on kohdistettu osuus omasta pääomasta ja yksikön tulosta arvioidaan suhteessa sille asetettuun pääoman tuottotavoitteeseen. Kohdistetun oman pääoman tuoton laskemisessa on käytetty määräysten mukaista veroprosenttia.

Vuoden 2002 suunnitteluprosessissa otettiin käyttöön malli, jonka avulla pystytään paremmin arvioimaan liiketoimintayksiköiden pääomatarpeet suhteessa riskeihin. Mallissa otetaan huomioon luotto-, markkina-, vakuutus- ja liiketoimintariskit sekä operatiiviset riskit ja optimoidaan pääoman jakaminen ja käyttö liiketoiminta-alueiden kesken. Konsernin näin laskettu pääoma (ns. economic capital) oli vuoden 2001 lopussa noin 11 miljardia euroa. Tulevaisuudessa tulosta arvioidaan tämän mallin mukaisen tuloksen (ns. economic profit) perusteella.

Varallisuudenhoito ja henkivakuutus toimivat myös tuotevastoollisina yksikköinä ja vastaavat siitä, että asiakasvastoollisten yksiköiden käytettävissä on kilpailukykyinen ja kannattava tuotevalikoima. Tuotevastoollisia yksiköitä tarkastellaan tuotekohtaisen tuloksen avulla.

Siihen sisältyvät kaikki tuotteista aiheutuneet tuotot ja kulut konsernin sisällä.

Yllä olevassa taulukossa esitetään liiketoiminta-alueiden liikevoitot asiakasvastoollisuuden mukaan.

Varallisuudenhoidolla ja henkivakuutuksella on asiakasvastuu investment management -toiminnasta, yksityispankkitoiminnasta lukuun ottamatta vähittäispankin kanssa yhteistä yksikköä sekä henki- ja eläkevakuutuksien jakelusta vähittäispankin ulkopuolella. Lisäksi liiketoiminta-alueella on tuotevastuu sijoitusrahastoista ja henkivakuutustuotteista. Oheisen taulukon liikevoitossa on mukana asiakasvastoolliset yksiköt. Tuotetulos sisältää myös konsernin tuotot ja kulut sijoitusrahastoista ja henkivakuutustuotteista, mukaan lukien myynti- ja jakelukustannukset vähittäispankin konttoreissa.

Neljän liiketoiminta-alueen lisäksi taulukossa esitetään varainhallinnan tulos. Varainhallinta vastaa konsernin omien arvopaperisalkkujen hallinnoinnista ja varainhankinnasta. Sarakkeessa ”muut” esitetään ne tuotot ja kulut, joita ei ole kohdistettu liiketoiminta-alueille. Näitä ovat Nordea Bank Norgin käteisoston rahoituskulut, tuotot kiinteistösijoituksista ja liiketoimintaan liittyvistä osakeomistuksista, konserniesikunnan kulut, liikearvopoistot, keskitetyt luottotappiovaraukset ja osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksesta. Niitä ei ole sisällytetty asiakasvastoollisten yksiköiden tulokseen. Ruotsalaisen Postgirot Bankin luvut on yhdistelty konsernin tilinpäätökseen 1. joulukuuta 2001 alkaen ja ne sisältyvät sarakkeeseen ”muut”. Vuodesta 2002 lähtien Postgirot Bankin luvut kohdistetaan liiketoiminta-alueille.

Vähittäispankki

- **Myynnin kasvu lisäsi huomattavasti palkkiotuottoja**
- **Rahoituskate laski hieman lyhyiden korkojen alenemisen vuoksi**
- **Sähköiset palvelut laajenevat edelleen**
- **Ruotsalainen Postgirot Bank liitettiin Nordeaan joulukuussa**
- **Liikevoitto oli 366 miljoonaa euroa**

Vähittäispankki palvelee sekä henkilöasiakkaita että yrityksiä. Liiketoiminta-alueen tehtävänä on näille asiakkaille suunnattujen palveluiden kehittäminen, markkinointi ja jakelu.

Markkinat

Säästämistuotteiden kysyntä parani jonkin verran heikkoon kolmanteen neljänneeseen verrattuna.

Luottojen ja muiden rahoituspalveluiden, etenkin verkkopankkipalveluiden, kysyntä pysyi vuoden viimeisellä neljänneksellä korkealla tasolla.

Liiketoiminta

Luotonanto oli joulukuun 2001 lopussa 101 miljardia euroa, josta noin puolet oli henkilöasiakkaiden asuntoluottoja ja yritysten kiinnelainoja. Luotonanto kasvoi vuoden aikana 7 prosenttia. Talletuksia oli joulukuun lopussa yhteensä 60 miljardia euroa, eli kasvua oli 5 prosenttia vuonna 2001. Luvuissa on mukana Norjan vähittäispankki.

Henkilöasiakkaiden luotot lisääntyivät vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä 1,3 miljardia euroa 49,1 miljardiin euroon. Henkilöasiakkaiden talletukset kasvoivat 0,9 miljardia euroa 36,9 miljardiin euroon.

Luotonanto yrityksille kasvoi vuoden viimeisellä neljänneksellä 1,1 miljardia euroa 51,4 miljardiin euroon ja yritysten talletukset 0,6 miljardia euroa 22,8 miljardiin euroon.

Luottomarginaalit pysyivät vakaina neljänneksen aikana, mutta talletusmarginaalit pienenivät lyhyiden korkojen laskun vuoksi.

Rahasto-osuuksien myynti oli viimeisellä neljänneksellä 1,3 miljardia euroa, kun se edellisellä neljänneksellä oli 0,4 miljardia euroa.

Yhä monipuolistuvien verkkopankkituotteiden myynti oli edelleen vilkasta. Konsernilla oli joulukuun lopussa 256 000 asiakasta, jotka kävivät osakekauppaa Internetissä. Tavoitteeksi asetettu 2,7 miljoonaa verkkopankkipalveluiden käyttäjää saavutettiin vuoden 2001 loppuun mennessä. Vuoden 2002 lopun tavoitteeksi on asetettu 3,2 miljoonaa asiakasta. Sähköisten

palveluiden käyttöä lisäämällä pyritään alentamaan kustannuksia ja parantamaan edelleen asiakastytyvääisyyttä.

Tulos

Rahoituskate pieneni viimeisellä neljänneksellä 3 prosenttia. Volyymien kasvu vaikutti rahoituskatteeseen positiivisesti ja pienensi kaventuneiden marginaalien negatiivista vaikutusta, joka oli seurausta lyhyiden korkojen laskusta. Suomessa ja Tanskassa markkinakorot laskivat viimeisellä neljänneksellä keskimäärin jopa 0,9 prosenttiyksikköä kolmanteen neljänneeseen verrattuna. Palkkiotuotot ja -kulut sekä muut tuotot kasvoivat 22 prosenttia myönteisen markkinakehityksen seurauksena.

Kulut olivat 6 prosenttia korkeammat kuin edellisellä neljänneksellä. Kulujen kasvusta 36 miljoonaa euroa on tietotekniikka- ja markkinointikuluja sekä euron käyttöönottoon Suomessa liittyviä lisäkuluja. Kulujen lisäys johtuu suurelta osin kausivaihteluun liittyvistä tekijöistä. Viimeisen neljänneksen kulu/tuotto-suhde oli 58 prosenttia, kun se kolmannella neljänneksellä oli 57 prosenttia.

Luottotappiot olivat viimeisellä neljänneksellä 95 miljoonaa euroa. Siitä 24 miljoonaa euroa liittyi Nordea Financen harjoittamaan lentokoneiden leasingiin Pohjoismaissa. Loput 71 miljoonaa euroa liittyivät vähittäispankin tavanomaiseen luottosalkkuun. Koko vuoden luottotappiot olivat 0,17 prosenttia luottokannasta.

Oman pääoman tuotto oli 18 prosenttia viimeisellä neljänneksellä ja 21 prosenttia vuonna 2001.

Uudet palvelut ja tärkeimmät tapahtumat

Henkilöasiakkaat

- Nordea sai 600 000 uutta henkilöasiakasta ruotsalaisen Postgirot Bankin oston myötä.
- Konsernin palveluita rajojen yli tehostettiin. Nordean pohjoismainen tili on nyt mahdollista avata myös toisessa Pohjoismaassa.

Yritysasiakkaat

- Pohjoismaisille yritysasiakkaille koottiin tuotepaketti, johon sisältyy luotollinen tili, cash management -palvelu ja verkkopankin kautta käytettävä tietopalvelu.
- Konserni sai 340 000 uutta yritysasiakasta Postgirot Bankista.

Verkkopankki

- Kassanhallinta ja yritysten maksut: entistä paremmat kassanhallintapalvelut ja kansainväliset maksut verkkoon Tanskassa.
- Verkkokauppa: Solo-tori Norjaan ja e-maksu Viroon.
- Langattomia pankkipalveluita parannettiin.

Liikevoitto markkinoittain

Miljoonaa euroa	Yhteensä		Tanskan vähittäispankki		Suomen vähittäispankki		Norjan vähittäispankki		Ruotsin vähittäispankki		Puola ja Baltian maat	
	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001
Rahoituskate	761	783	208	214	226	245	106	98	214	221	7	6
Palkkiotuotot ja -kulut ja muut tuotot	333	273	90	71	87	68	41	39	112	93	3	2
Tuotot yhteensä	1 094	1 056	298	285	313	313	147	137	326	314	10	8
Kulut yhteensä	-633	-597	-167	-165	-167	-153	-103	-91	-186	-183	-9	-7
Tulos ennen luottotappioita	461	459	131	120	146	160	44	46	140	131	1	1
Luottotappiot	-95 ¹	-34	-28	-17	-12	-11	-11	-2	-20	-4	0	0
Liikevoitto	366	425	103	103	134	149	33	44	120	127	1	1
Kulu/tuotto-suhde, %	58	57	56	58	53	49	70	66	57	58	95	84
Oman pääoman tuotto, %	18	22	18	18	30	35	6	14	20	21	10	7

¹ Luottotappioista 24 miljoonaa euroa liittyy lentokoneiden leasingiin Pohjoismaissa, eikä sitä ole kohdistettu markkinoittain

Volyymit

Miljardia euroa	Yhteensä		Tanskan vähittäispankki		Suomen vähittäispankki		Norjan vähittäispankki		Ruotsin vähittäispankki		Puola ja Baltian maat	
	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001
Luotonanto	101,0	99,5	26,4	26,3	21,4	21,2	17,2	16,6	35,5	34,9	0,5	0,5
Talletukset	60,2	59,0	13,5	13,5	21,0	20,0	9,1	9,1	16,2	16,1	0,4	0,4

Tunnusluvut vuosineljänneksittäin

	Koko vuosi 2001	10-12 ² 2001	7-9 2001	4-6 2001	1-3 2001	10-12 ¹ 2000
Liikevoitto, miljoonaa euroa	1 708	366	425	463	454	345
Oman pääoman tuotto, %	21	18	22	24	25	20
Kulu/tuotto-suhde, %	57	58	57	56	56	58
Asiakaskunta: henkilöasiakkaita, miljoonaa	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,4
yritysasiakkaita, miljoonaa	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	22 700	22 700	22 700	22 600	22 600	20 000

¹ Nordea Bank Norge ei ole mukana vuoden 2000 luvuissa.

² Pois lukien Postgirot Bank.

Suuret yritys- ja yhteisöasiakkaat

- **Liiketoiminta pohjoismaisten yritysasiakkaiden kanssa oli vilkasta**
- **Luottotappiot pienenivät**
- **Liikevoitto oli 142 miljoonaa euroa**

Suuret yritys- ja yhteisöasiakkaat (Corporate and Institutional Banking, CIB) tarjoaa finanssituotteita ja -palveluita konsernin kaikille yritysasiakasryhmille. Sillä on asiakasvastuu suuryrityksistä, shipping-, offshore- ja öljyalan yrityksistä sekä rahoituslaitoksista.

Nordea Securities, joka tarjoaa kattavan valikoiman investointipankkipalveluita, yhdistettiin liiketoiminta-alueeseen 1. marraskuuta 2001. Nordea Securities toimii erillisenä juridisena yksikkönä, jotta neuvonnan puolueettomuus ja luottamukselliset asiakassuhteet voidaan varmistaa.

Markkinat

Markkinanäkymät vakaantuivat viimeisellä neljänneksellä. Osakemarkkinat piristyivät ja pohjoismaiset osakeindeksit nousivat keskimäärin noin 20 prosenttia. Myös vaihto vilkastui, mutta oli edelleen pienempää kuin vuotta aikaisemmin. Johdannaismarkkinoiden likviditeetti parani kolmannen neljänneksen matalasta tasosta. Pankkirahoituksen kysyntä pysyi edelleen suhteellisen vahvana.

Liiketoiminta

Suurasiakastoiminnon liiketoiminta jatkui vilkkaana viimeisellä neljänneksellä. Menestys oli erityisen hyvää Ruotsissa, jossa saatiin uusia asiakassopimuksia.

Shipping-, offshore- ja öljypalveluiden liiketoiminta pysyi koko vuoden vahvana, vaikka markkinatilanne heikkeni kesän jälkeen.

Kansainvälisessä toiminnossa liiketoiminta rahoituslaitosten kanssa kasvoi vuoden loppua kohti mentäessä. Kansainvälisten sivukonttoreiden liiketoiminta pysyi vakaana.

Markets-toiminnon liiketoiminta jatkui vilkkaana neljännellä neljänneksellä. Neljänneksen jälkipuoliskolla kysyntä väheni jonkin verran.

Säilytyspalveluiden kysyntä lisääntyi kolmannen neljänneksen melko matalaan tasoon verrattuna sekä

tapahtumamäärillä että säilytyksessä olevilla varoilla mitattuna.

Kaupan rahoitus oli odotettua vilkkaampaa viimeisellä neljänneksellä, vaikka kansainvälinen kauppa hidastui jyrkästi vuoden aikana. Myös vienti- ja erityisrahoitus piristyivät vuoden loppua kohti mentäessä.

Investointipankin markkinaosuudet paranivat Oslon ja Tukholman pörseissä. Helsingin ja Kööpenhaminan pörseissä se säilytti johtavan asemansa. Listautumisantien määrä oli edelleen pieni. M&A-markkinat kehittyivät tyydyttävästi. Viimeisen neljänneksen aikana investointipankki oli toteuttamassa kymmentä yritysjärjestelyä, joiden arvo on yhteensä noin 6 miljardia euroa. Se oli mukana myös kolmessa osakemarkkinajärjestelyssä, joiden yhteisarvo oli noin miljardi euroa.

Tulos

Tuotot yhteensä kasvoivat 20 miljoonaa euroa kolmannelta neljänneksestä. Suurasiakastoiminnon tuotot kehittyivät myönteisesti ja säilytyspalveluiden tuotot lisääntyivät jonkin verran osakemarkkinoiden parantuneen tilanteen ansiosta. Markets-toiminnon tuotot olivat tyydyttävällä tasolla, mutta ne olivat kuitenkin jonkin verran pienemmät kuin kolmannelta neljänneksellä.

Kulut yhteensä kasvoivat 18 miljoonaa euroa kolmanteen neljännekseen verrattuna. Kuluista 9 miljoonaa euroa on investointipankin kertaluonteisia kustannuksia. Tietojenkäsittelyn kehityskulut kasvoivat ennakoidusti viimeisellä neljänneksellä. Perusliiketoiminnan kulut pysyivät entisellä tasollaan.

Liikevoitto oli 142 miljoonaa euroa, mikä on 147 miljoonaa euroa enemmän kuin kolmannelta neljänneksellä. Parannus johtui pääasiassa ongelmaluotoista tehtyjen varausten vähentämisestä. Luottotappiot olivat viimeisellä neljänneksellä nettomääräisesti 28 miljoonaa euroa, kun ne kolmannelta neljänneksellä olivat 164 miljoonaa euroa. Kolmannelta neljänneksellä tehdystä 75 miljoonan euron yleisestä luottotappiovarauksesta kohdistettiin viimeisen neljänneksen aikana tiettyjen asiakkaiden luottoihin 39 miljoonaa euroa. Uudet luottotappiot liittyivät pääasiassa kansainvälisiin yritysluottoihin ja tiettyihin energia- ja shipping-yhtiöihin.

Liikevoitto toiminnoittain

	Yhteensä		Suurasiakkaat		Shipping, Offshore and Oil Services		Kansainvälinen toiminto ¹		Investment Banking ²		Muut		Markets ²	
Miljoonaa euroa	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001	10-12 2001	7-9 2001
Rahoituskate	116	110	70	60	29	29	18	19	-	-	-1	2	..	..
Muut tuotot	204	190	89	79	11	15	31	24	30	27	43	45	..	..
Tuotot yhteensä	320	300	159	139	40	44	49	43	30	27	42	47	99	110
Kulut yhteensä	-171	-153	-65	-59	-10	-7	-23	-21	-39	-28	-34	-38	-49	-48
Tulos ennen luottotappioita	149	147	94	80	30	37	26	22	-9	-1	8	9	50	62
Luottotappiot	-28	-164	-33	-33	-9	-9	-4	-7	-	-	18	-115	-	-
Maariskivaraus	17	11	-	-	-	-	17	11	-	-	0	0	-	-
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksesta	4	1	-	-	-	-	2	0	-	-	2	1	-	-
Liikevoitto	142	-5	61	47	21	28	41	26	-9	-1	28	-105	50	62
Luotonanto, mrd euroa	30,9	30,6	18,3	18,2	7,2	7,2	4,4	4,2	-	-	1,0	1,0	-	-

¹ Luvut ovat tuloseriä Investment Bankingin asiakasvastuullisena harjoittamasta toiminnasta. Yksiköllä on tuottoja kuluja myös toiminnasta, josta sillä on palvelu- ja tuotevastuu. Nämä on kohdistettu konsernin muille asiakasvastuullisille yksiköille.

² Marketsilla on tuotevastuu valuutta- ja rahamarkkinatuotteista ja niihin liittyvistä johdannaisista sekä muista kaupankäyntituotteista. Marketsin toimintaa seurataan tuotekohtaisen tuloksen avulla. Tuotetulos sisältää kaikki kyseiseen tuotteeseen liittyvät tuotot ja kulut, jotka kohdennetaan CIB:n ja vähittäispankin asiakasvastuullisille yksiköille.

Tunnusluvut vuosineljänneksittäin

	Koko vuosi 2001	10-12 2001	7-9 2001	4-6 2001	1-3 2001	10-12 ¹ 2000
Liikevoitto, miljoonaa euroa	376	142	-5	94	145	86
Oman pääoman tuotto, %	11	16	0	11	16	9
Kulu/tuotto-suhde, %	51	53	51	53	48	53
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	3 700	3 700	3 700	3 900	3 800	3 100

¹ Nordea Bank Norge ei ole mukana vuoden 2000 luvuissa.

Varallisuudenhoito ja henkivakuutus

- **Nordic Private Bankingin onnistunut asiakashankinta kasvatti hoidossa olevaa varallisuutta**
- **Rahastomyynti Eurooppaan pysyi hyvällä tasolla**
- **Hoidossa olevan varallisuuden vertailukelpoinen määrä kasvoi neljänneksen aikana, mutta jäi kuitenkin keskimäärin alle kolmannen neljänneksen tason**
- **Sijoituksia palautui korkotuotteista osakkeisiin, mutta tapahtumaperusteiset tuotot pysyivät edelleen alhaisina**
- **Henki- ja eläkevakuutuksessa kartutettiin asiakashyvitysvastuita**

Markkinat

Vaikka osakemarkkinat toipuivat muutamassa viikossa syyskuun 11. päivän jälkeen, selkeää nousutrendiä ei vielä ole havaittavissa. Osakekurssit nousivat pohjoismaisissa pörseissä keskimäärin noin 20 prosenttia vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä.

Liiketoiminta

Hoidossa olevan varallisuuden vertailukelpoinen määrä kasvoi 15 prosenttia kolmannen neljänneksen lopusta ja oli viimeisen neljänneksen lopussa 100 miljardia euroa. Hoidossa olevaa varallisuutta oli yhteensä 105 miljardia euroa, kun mukaan luetaan henkivakuutuksen kiinteistösijoitukset ja vuoden aikana vähittäispankista Nordic Private Bankingiin siirtyneiden asiakkaiden varat.

Markkinailmapiirin paraneminen ei riittänyt kääntämään sijoitusten virtaa kokonaan takaisin osakesijoituksiin, joista varoja siirtyi korkotuotteisiin edellisten neljännesten aikana. Tämä rajoitti edelleen tuottojen kasvua, vaikka ne lisääntyivät jonkin verran. Osakekurssien nousu kasvatti neljänneksen lopussa hoidossa olleen varallisuuden määrää edelliseen neljännekseen verrattuna. Keskimäärin hoidossa olevan varallisuuden vertailukelpoinen määrä oli kuitenkin alhaisempi kuin kolmannella neljänneksellä, mikä myös hidasti tuottojen kasvua.

Investment Management

Hoidossa olevan varallisuuden määrä pieneni nettomääräisesti 0,8 miljardia euroa. Tämä johtui pikemminkin eräiden asiakkaiden sijoitusten uudelleen allokoinnista kuin sopimusten päättymisestä. Uusia sopimuksia tehtiin neljänneksen aikana 23 ja 12 sopimusta päättyi. Uusia asiakkaita saatiin Euroopasta, Pohjois-Amerikasta ja Pohjoismaista. Hoidossa olevaa varallisuutta oli neljänneksen lopussa 72 miljardia euroa. Keskimääräinen bruttomarginaali (mukaan lukien sekä ulkoiset että sisäiset varat) nousi viimeisellä neljänneksellä 0,22 prosenttiin vuositasen luvuksi muutettuna, kun se edellisellä neljänneksellä oli 0,18 prosenttia.

Sijoitusrahastot

Uusia sijoituksia tehtiin rahastoihin viimeisellä neljänneksellä nettomääräisesti 1,3 miljardia euroa eli huomattavasti enemmän kuin edellisellä neljänneksellä. Myös Nordean osuus uusista sijoituksista kasvoi viimeisellä neljänneksellä. Konsernin osuus pohjoismaisista rahastosijoituksista oli neljänneksen lopussa 20,3 prosenttia eli hieman enemmän kuin edellisellä neljänneksellä. Keskimääräinen marginaali nousi viimeisellä neljänneksellä vuositasen luvuksi muutettuna 1,01 prosenttiin, kun se edellisellä neljänneksellä oli 0,97 prosenttia.

Markkinaosuudet vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä

	Pohjoismaat	Tanska	Suomi	Norja	Ruotsi
Uudet sijoitukset, netto	27,7 %	47,1 %	- ¹	- ¹	7,4 %
Hoidossa oleva varallisuus	20,3 %	26,5 %	28,3 %	8,8 %	18,6 %

¹ Norjassa ja Suomessa lunastukset ylittivät uusien sijoitusten määrän vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä

Markkinaosuuksiin ovat vaikuttaneet sekä yhteisöasiakkaiden rahastosijoitukset että Tanskan markkinoiden suhteellinen heikkeneminen ja sitä seurannut elpyminen.

European Private Banking

Kehitys viimeisellä neljänneksellä oli myönteisempää kuin edellisellä neljänneksellä, kun asiakkaiden mielialat muuttuivat positiivisemmiksi. Markkinoiden nousua odottaneet asiakkaat kasvattivat kaupankäynnistä saatavia tuottoja. Rahastojen nettomyynti Eurooppaan kehittyi edelleen tyydyttävästi ja vaikutti osaltaan uusien sijoitusten nettomäärän kasvuun 0,3 miljardilla eurolla. Tämän ja myönteisen kurssikehityksen ansiosta hoidossa olevan varallisuuden määrä kasvoi 6,6 miljardiin euroon eli 0,8 miljardia edellisestä neljänneksestä.

Nordic Private Banking

Vilkastunut toiminta kasvatti tuottoja ja tulosta. Vuoden aikana tehtiin monien Nordean vanhojen asiakkaiden kanssa muodolliset sopimukset yksityispankkipalveluista. Tämä ja finanssimarkkinoiden myönteinen kehitys nostivat hoidossa olevan varallisuuden määrän neljänneksen lopussa 22,1 miljardiin euroon, kun se edellisen neljänneksen lopussa oli 13,7 miljardia euroa.

Henkivakuutus

Nettomaksutulo kasvoi 320 miljoonaa euroa edelliseltä neljännekseltä ja oli viimeisellä neljänneksellä 778 miljoonaa euroa.

Sijoitusten vuotuinen tuotto (ilman sijoitussidonnaisia vakuutuksia) oli viimeisellä neljänneksellä 13,2 prosenttia. Kasvaneet tuotot siirrettiin neljänneksen aikana suurelta

osin erilaisiin asiakashyvitysvastuisiin, mikä pienensi liikevoittoa. Vesta Livin ja Norske Livin yhdistymisestä aiheutuneet uudelleenjärjestelykulut lisäsivät toimintakuluja jonkin verran neljänneksen aikana.

Tulos

Markkinoiden myönteinen kehitys paransi viimeisen neljänneksen tulosta. Sekä liikevoitto että tuotekohtainen tulos kasvoivat yhdistetyllä liiketoiminta-alueella edelliseen neljännekseen verrattuna.

Varallisuudenhoidon volyymeihin perustuvat tuotot pienenivät jonkin verran, mutta tapahtumaperusteiset

tuotot kasvoivat hieman. Kulujen kasvusta huolimatta tuotekohtainen tulos oli 55 miljoonaa euroa, kasvua 10 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Henkivakuutuksen tuotot kasvoivat huomattavasti viimeisellä neljänneksellä. Asiakashyvitysvastuiden kartuttaminen alensi kuitenkin tuotekohtaista tulosta 4 miljoonaan euroon, joka oli silti huomattavasti parempi kuin edellisellä neljänneksellä, jolloin se oli 49 miljoonaa euroa tappiollinen.

Volyymit ja marginaalit

	Yhteensä		Tanska		Suomi		Norja		Ruotsi	
	10–12 2001	7–9 2001	10–12 2001	7–9 2001	10–12 2001	7–9 2001	10–12 2001	7–9 2001	10–12 2001	7–9 2001
Miljardia euroa										
Sijoitusrahastot	35,7 ¹	30,6 ¹	10,1	8,3	4,1	3,9	1,5	1,4	17,5	15,1
Investment Management	39,1	37,1								
Private Banking	28,7	19,5								
Kiinteistöt	1,7	-								
Yhteensä	105,2	87,2								
Sijoitusrahastomarginaali, % ²	1,01	0,97	0,55	0,50	1,33	1,32	0,99	1,01	1,18	1,14
Investment Management -marginaali, %	0,22	0,18								

¹ Mukaan lukien Pohjoismaiden ulkopuolella 2,5 miljardia euroa neljännellä neljänneksellä ja 1,9 miljardia euroa kolmannella neljänneksellä.

² Tanskan marginaalit ovat nettomarginaaleja ja muiden maiden marginaalit bruttomarginaaleja (ennen rahastojen hallinnointikuluja).

Tunnusluvut vuosineljänneksittäin – varallisuudenhoito

Miljoonaa euroa	Koko vuosi 2001	10–12 2001	7–9 2001	4–6 2001	1–3 2001	10–12 2000 ¹
Tuotot	528	133	117	133	145	140
josta kohdistettu vähittäispankille	215	45	48	59	63	61
Kulut	-223	-63	-52	-54	-54	-52
Jakelukulut vähittäispankissa	-60	-15	-15	-14	-16	-15
Tuotetulos	245	55	50	65	75	73
Liikevoitto, asiakasvastoalliset yksiköt	90	25	17	20	28	27
Kulu/tuotto-suhde, % – asiakasvastoalliset yksiköt	64	64	69	67	58	58
Hoidossa oleva varallisuus, miljardia euroa	105 ²	105 ²	87	101	97	105 ³
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	830	830	800	800	800	800

¹ Nordea Bank Norge ei ole mukana vuoden 2000 luvuissa.

² Summasta 1,7 miljardia euroa on henkivakuutuksen kiinteistösijoituksia.

³ Sisältää 3,1 miljardia euroa Nordea Bank Norgessa.

Tunnusluvut vuosineljänneksittäin – henkivakuutus

Miljoonaa euroa	Koko vuosi 2001	10–12 2001	7–9 2001	4–6 2001	1–3 2001	10–12 ¹ 2000
Maksutulo, jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	2 666	778	458	746	684	710
Vakuutustekninen tulos	-10	-41	5	23	3	0
Konsernin osuus sijoitustoiminnan tuloksesta	-7	45	-54	19	-17	-2
Tuotetulos	-17	4	-49	42	-14	-2
josta asiakasvastoalliset yksiköt	-30	-6	-24	14	-14	-2
Osakkeet	5 001	5 001	4 384	5 455	5 023	5 934
Joukkovelkakirjat	11 205	11 205	10 813	10 636	10 503	8 750
Kiinteistöt	1 740	1 740	1 663	1 502	1 463	1 152
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	3 378	3 378	2 952	3 353	3 116	3 149
Sijoitukset yhteensä	21 324	21 324	19 812	20 946	20 105	18 985
Sijoitusten vuotuinen tuotto, % ²	-0,7	13,2	-12,4	6,8	-10,0	10,8
Vastuuvelka	20 534	20 534	19 120	20 027	19 122	19 273
Asiakashyvitys vastuut	1 776	1 776	1 563	2 185	2 198	2 811
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	802	802	827	835	856	880

¹ Ilman Nordea Bank Norgin henkivakuutustoimintaa ja Heros Lifea.

² Ilman sijoitussidonnaisten vakuutusten vaikutusta.

Vahinkovakuutus

- **Kokonaisvakuutusmaksutulo kasvoi 5 prosenttia vuoden viimeisellä neljänneksellä**
- **Markkinaosuus kasvoi Norjassa**

Liiketoiminta-alueeseen kuuluvat Nordean vahinkovakuutuksen ensi- ja jälleenvakuutustoiminta.

Vuoden 2001 viimeisen neljänneksen aikana jatkettiin vahinkovakuutustoiminnan uudelleenorganisointia erilliseksi juridiseksi alakonserniksi. Henki- ja vahinkovakuutuksen eriyttämisessä on edistytty hyvin liiketoimintaan, valvontaan ja verotukseen liittyvissä asioissa. Nordea pyrkii vähentämään omistustaan vahinkovakuutuksessa niin, että siitä tulee vahinkovakuutus konsernin vähemmistöosakas.

Markkinat

Yhdysvaltoihin tehdyn terrori-iskun seurauksena jälleenvakuutuksen ehtoja muutettiin oleellisesti. Vakuutusmaksut nousivat 30–40 prosenttia ja erät riskit, esimerkiksi terrorismi, eivät enää sisälly jälleenvakuutusohjelmiin. Hintojen korotuksen vuoksi vakuutusyhtiöt pyrkivät vähentämään jälleenvakuutussuojaansa nostamalla omavastuustetta. Riskin näin lisääntyessä vakuutusyhtiöiden täytyy kasvattaa tasoitusvastuuta. Jälleenvakuutuksen ehtojen muuttuminen ja vakuutusturvan poistuminen tietyiltä riskeiltä vaikuttaa suoraan varsinkin eräisiin yritysasiakasryhmiin. Tietyissä segmenteissä ja asiakasryhmissä on odotettavissa vakuutusmaksujen korotuksia. Syynä korotuksiin ovat jälleenvakuutuksen hintojen nousu ja jatkuvasti lisääntyvät liikennevakuutuksen henkilövahinkojen, työntekijän tapaturmavakuutuksen ja Norjassa myös sairausvakuutuksen korvauskulut.

Toisaalta hintojen nousun seurauksena jälleenvakuutukseen maksutulon odotetaan kasvavan huomattavasti vuonna 2002.

Liiketoiminta

Markkinaosuus Norjassa kasvoi 19 prosenttiin. Viimeisellä neljänneksellä maksutulon kasvu ja kulusuhde olivat tyydyttävät. Markkinaosuus Tanskassa pysyi ennallaan 21 prosentissa. Tanskassa markkinoille tuotiin uusi sairaalavakuutus. Sairaalavakuutuksen hankkineet asiakkaat voivat tarvittaessa käyttää minkä tahansa yksityissairaalan palveluita Pohjoismaissa. Tanskassa henkilö- ja yritysasiakkailta on mahdollisuus saada Internetistä tietoja omista vakuutuksistaan. Uudet palvelut on kehitetty kaikille asiakkaille, joilla on Nordean vahinkovakuutus. Asiakkaat, joilla on sekä pankki- että vakuutustuotteita, voivat perehtyä vakuutuksiinsa Internetin kautta.

Vahinkovakuutus on kehittänyt uuden Internetissä toimivan neuvontapalvelun, jonka nimi on ”Tryghedsrådgiveren”. Sen avulla voidaan tarkastella saatavana olevia vakuutuksia ja niiden tarjoamaa vakuutusturvaa. Asiakkaalle annetaan henkilökohtaisen profiilin perusteella yksilöllisiä neuvoja hänen tarvitsemistaan vakuutus- ja eläketuotteista.

Kun konserni julkisti strategiset suunnitelmansa, joilla pyritään vahinkovakuutuksen omistusrakenteen muuttamiseen, Standard & Poor’s päätti laskea kahden tytäryhtiön (Tryg-Baltica international, jälleenvakuutus, ja Dansk Kaution, luotto- ja joukkovelkakirjavakuutus) luokituksia, kunnes uusi omistusrakenne on selvillä. Niiden luokitukset ovat nyt BBB, kun ne aikaisemmin olivat A-. Tryg-Baltica international on lisäksi A.M. Bestin tarkkailulistalla siihen asti, kun uusi omistusrakenne on selvillä. Luottoluokitus A- säilyi ennallaan.

Tulos

Kokonaisvakuutusmaksutulo kasvoi vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä ja oli edelleen korkealla tasolla. Maksutulon kasvu aiheutui pääasiassa jälleenvakuutuksesta ja yritysten ensivakuutuksista Norjassa.

Korvaussuhde oli vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä 88 prosenttia, kasvua 10 prosenttiyksikköä edellisestä neljänneksestä. Korvausten negatiivinen kehitys johtuu liikennevakuutuksen henkilövahinkoihin liittyvien korvausvastuiden huomattavasta lisäämisestä Tanskassa. Lisäys oli välttämätön liikennevakuutuksen henkilövahinkojen lukumäärän kasvun vuoksi. Lisäksi siihen vaikutti keskimääräisten korvauskulujen nousu, kun työkyvyttömyysaste nousi keskimäärin 25 prosentista 65 prosenttiin.

Henkilöasiakkaiden vakuutusmarkkinat kasvoivat Norjassa hitaammin kuin vuonna 2000. Varsinkin tulipalojen ja vesivahinkojen määrä ja laajuus kasvoivat huomattavasti.

Kulusuhde laski yli prosenttiyksikön vuoteen 2000 verrattuna, jolloin se oli 27 prosenttia, vaikka Puolaan ja Suomeen tehtiin investointeja ja palkkiokulut kasvoivat. Kulusuhteen kasvu viimeisellä neljänneksellä 27 prosenttiin edellisneljänneksen 24 prosentista johtui kausivaihteluista. Vuoden 2000 viimeisen neljänneksen kulusuhde oli 30 prosenttia.

Sijoitusten kokonaistuotto oli 4,7 prosenttia vuonna 2001. Tuotto oli Tanskassa benchmark-arvon tasolla. Norjassa tuotto ylitti benchmark-arvon 3 prosenttiyksiköllä.

Tunnusluvut vuosineljänneksittäin

Miljoonaa euroa	Koko vuosi 2001	10-12 2001	7-9 2001	4-6 2001	1-3 2001	10-12 2000
Kokonaisvakuutusmaksutulo	1 845	494	470	453	428	429
Vakuutustekninen tulos	-5	-42	11	25	1	-13
Sijoitustoiminnan tulos	-13	43	-35	11	-32	-10
Tulos ennen veroja	-18	1	-24	36	-31	-23
Yhdistetty kulusuhde, %	106	114	105	100	106	110
Vakuutustekninen tulos / vakuutusmaksutulo, netto, jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen, %	0	-10	3	7	0	-4
Liikevoitto / vakuutusmaksutulo, netto, jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen, %	-1	0	-6	10	-9	-6
Oman pääoman tuotto, %	-18	8	-18	26	-21	-4
Osakkeet	437	437	372	444	412	427
Joukkovelkakirjat	1 790	1 790	1 628	1 518	1 438	1 754
Kiinteistöt	430	430	426	407	412	409
Sijoitukset yhteensä	2 657	2 657	2 426	2 369	2 262	2 590
Sijoitusten vuotuinen tuotto, % ¹	4,7	2,9	-2,8	4,8	1,2	9,4
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	4 290	4 290	4 280	4 220	4 210	4 250

¹ Ennen sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirtoa.

Konsernin varainhallinta

- **Rahoitusmarkkinat olivat levottomat**
- **Osakemarkkinat elpyivät**
- **Varainhankinnalla oli positiivinen tulosvaikutus**

Varainhallinta vastaa konsernin omista sijoituksista ja muuhun kuin vakuutustoimintaan liittyvästä riskitradingistä sekä konsernin varainhankinnasta ja taseriskien hallinnasta.

Markkinat

Yhdysvaltoihin tehdyn terrori-iskun jälkivaikutukset tuntuivat rahoitusmarkkinoilla vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä.

Lyhyet rahamarkkinakorot laskivat edelleen kansainvälisillä markkinoilla Yhdysvaltain keskuspankin myötävaikutuksella. Keskuspankki laski korkoja kolme kertaa viimeisen neljänneksen aikana, yhteensä 1,25 prosenttiyksikköä 1,75 prosenttiin. Euroopan keskuspankki alensi euroalueen korkoja maltillisemmin, 0,5 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin.

Pohjoismaissa Norjan keskuspankki alensi ohjauskorkoaan 0,5 ja Tanskan keskuspankki 0,05 prosenttiyksikköä.

Marraskuun alussa osakemarkkinoiden myönteinen kehitys johti valtionlainojen korkojen nousuun koko maailmassa. Euroalueella valtionlainojen korot nousivat viimeisen neljänneksen aikana 0,2–0,4 prosenttiyksikköä. Pohjoismaiset osakeindeksit nousivat keskimäärin 20 prosenttia kolmannen neljänneksen lopun tasolta.

Liiketoiminta

Nordea laski vuoden viimeisen neljänneksen aikana liikkeelle Euro Medium Term Note -ohjelmaan kuuluvan 1 miljardin euron vaihtuvakorkoisen velkakirjalainan, jonka juoksuaika on kolme vuotta. Liikkeelle laskijana oli Nordea Bank Sverige AB (publ). Laina otettiin myönteisesti vastaan ja se ylimerkittiin liikkeelle laskun yhteydessä. Laina toi Nordealle lisää pitkäaikaista rahoitusta ja monipuolisti sijoittajakuntaa. Samalla siitä muodostui markkinoilla Nordean ensimmäinen likvidi benchmark-laina.

Nordea Hypotek hyödynsi edullisia jälleenrahoituskorkoja ja laski liikkeelle useita lainoja Ruotsin markkinoilla. Yhtiön liikkeelle laskemien lainojen määrä oli 11,9 miljardia Ruotsin kruunua.

Myös Nordea Kreditin liikkeelle laskemat lainat lisääntyivät. Kokonaisluottokanta kasvoi, kun uusia luottoja oli aiempaa enemmän ja kun luottojen määrä kasvoi lokakuisen luottoehtojen tarkistusten seurauksena. Joulukuussa yhtiön luottokannan määrä kasvoi yli 100 miljardiin Tanskan kruunuun.

Vuoden lopussa varainhallinnan positioihin sisältyvä korkoriski oli 157 miljoonaa euroa olettaen, että markkinakorot muuttuisivat samansuuntaisesti yhdellä prosenttiyksiköllä. Kolmannen neljänneksen lopussa vastaava riski oli 140 miljoonaa euroa.

Osakeriski, jota mitataan VaR:na, oli neljänneksen lopussa 40 miljoonaa euroa, kun se neljänneksen alussa oli 35 miljoonaa euroa, mukaan lukien kiinteistöosakkeet.

Tulos

Sijoitustoiminnan tulos oli vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä 30 miljoonaa euroa, joka on 29 miljoonaa suurempi kuin kolmannella neljänneksellä. Kahden vuoden korkojen nousu heikensi korkosalkun tuottoja. Joukkolainojen kahden vuoden korot nousivat Yhdysvalloissa ja euroalueella 0,2–0,3 prosenttiyksikköä. Osaketuotot nousivat viimeisellä neljänneksellä 34 miljoonaan euroon, kun kolmannen neljänneksen tappio oli 60 miljoonaa euroa. Tuloksen paraneminen johtui osakemarkkinoiden yleisestä elpymisestä.

Sisäisen pankin liikevoitto oli 8 miljoonaa euroa vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Yhdistymisprosessi

Konsernin varainhallinta on käynnistänyt yhdistymisprosessin Postgirot Bankin kanssa ja se on sujunut suunnitelmien mukaan.

Liikevoitto toiminnoittain

Miljoonaa euroa	Yhteensä		Sijoitukset ja riskit -toiminto				Konsernin varainhankinta	
			Kiinteätuottoiset arvopaperit		Osake- salkut			
	10–12 2001	7–9 2001	10–12 2001	7–9 2001	10–12 2001	7–9 2001	10–12 2001	7–9 2001
Tuotot	-	-	0	65	34	-60	16	25
Kulut	-	-	-2	-2	-2	-2	-8	-5
Liikevoitto ilman sijoitustoiminnan tuottoja ja kuluja	8	20	-	-	-	-	8	20
Sijoitustoiminnan tulos	30	1	-2	63	32	-62	-	-
Liikevoitto	38	21						

Tunnusluvut vuosineljänneksittäin

	Koko vuosi 2001	10–12 2001	7–9 2001	4–6 2001	1–3 2001	10–12 2000 ¹
Liikevoitto, miljoonaa euroa	174	38	21	35	80 ²	34
Kulu/tuotto-suhde, %	19	17	23	22	11	22
Joukkovelkakirjat, miljardia euroa	13,4	13,4	11,9	11,7	12,9	12,9
Osakkeet, miljardia euroa ³	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9
Sijoitukset yhteensä	14,0	14,0	12,5	12,4	13,7	13,8
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	101	101	103	106	105	105

¹ Nordea Bank Norge ei ole mukana vuoden 2000 luvuissa.

² Sisältää uudelleenryhmittelyä aiheutuneen 68 miljoonan euron voiton.

³ Sisältää yksityiset osakerahastot ja kiinteistöyhtiöiden osakkeet.

Torstaina 21. helmikuuta 2002

Thorleif Krarup
Konsernijohtaja

- Puhelinkonferenssi, jossa on paikalla konsernijohtoon edustajia, pidetään 21. helmikuuta 2002 klo 17.00 paikallista aikaa Tukholmassa. (Puhelinkonferenssiin voi osallistua soittamalla numeroon + 46 8 5005 2550 kymmenen minuuttia ennen tilaisuuden alkua.)
- Tämä tilinpäätöstiedote on saatavana Internetistä osoitteesta www.nordea.com.
- Internetistä on saatavana myös tähän tilinpäätöstiedotteeseen liittyvä graafinen esitys.

Lisätietoja:

Arne Liljedahl, konsernin talousjohtaja	+46 8 614 7996	(tai +46 70 566 7121)
Sigurd Carlsen, Investor Relations	+46 8 614 7852	(tai +46 70 204 9878)
Erik Evrén, konserniviestintä	+46 8 614 8611	(tai +46 70 946 5389)

Tapahtumat vuonna 2002:

Varsinainen yhtiökokous pidetään 24. huhtikuuta.

Osavuositulos tammi-maaliskuulta julkistetaan 24. huhtikuuta.

Capital markets day järjestetään Lontoossa 29. huhtikuuta.

Osavuositulos tammi-kesäkuulta julkistetaan 22. elokuuta.

Osavuositulos tammi-syyskuulta julkistetaan 22. lokakuuta.

Vuosikertomus on saatavana englanninkielisenä Internetistä maaliskuun alussa.

Tämä tiedote julkistetaan myös suomeksi, ruotsiksi, norjaksi ja tanskaksi. Jos erikielisten tekstien välillä on epäkohdonmukaisuuksia, englanninkielinen teksti on oikea.

Säännösten mukainen tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Liite	2001	2000
Korkotuotot		11 308	9 676
Korkokulut		-7 620	-6 578
Rahoituskate		3 688	3 098
Osinkotuotot		49	128
Palkkiotuotot ja -kulut		1 453	1 464
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	1	349	383
Liiketoiminnan muut tuotot		250	213
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		5 789	5 286
Hallintokulut:			
Henkilöstökulut		-1 912	-1 582
Muut kulut		-1 341	-1 159
Suunnitelman mukaiset poistot		-290	-210
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-3 543	-2 951
Tulos ennen luottotappioita		2 246	2 335
Luottotappiot, netto	2	-362	-68
Saamisen turvaamiseksi hankittujen kiinteistöjen arvomuutokset	2	-11	-11
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksesta		95	60
Liikevoitto, pankkitoiminta		1 968	2 316
Tulos ennen veroja, vakuutustoiminta	3	-67	94
Liikevoitto		1 901	2 410
Kiinteistöjen luovutustappiot		-	-40
Eläkekulujen oikaisu		27	57
Verot		-360	-691
Vähemmistöosuus		0	-3
Unidanmark-konsernin tulos vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä		-	-180
Tilikauden tulos		1 568	1 553

Liitteet

Liite 1	Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot , miljoonaa euroa	2001	2000
	Osakkeet/osuudet ja muut osakesidonnaiset erät	59	149
	Korolliset arvopaperit ja muut korkosidonnaiset erät	106	55
	Muut	2	5
	Valuuttatoiminnan nettotuotot	182	174
	Yhteensä	349	383

Liite 2	Luottotappiot, netto , miljoonaa euroa	2001	2000
	<i>Saatavakohtaisesti arvostetut saamiset</i>		
	Toteutuneet luottotappiot	532	751
	Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty luottotappiovaraus	-448	-701
	Tilikauden aikana tehdyt luottotappiovaraukset	845	567
	Palautukset toteutuneista luottotappioista	-108	-82
	Luottotappiovarausten peruutukset	-489	-437
		332	98
	<i>Saatavaryhmäkohtaisesti arvostetut saamiset</i>		
	Toteutuneet luottotappiot	17	19
	Palautukset toteutuneista luottotappioista	-15	-14
	Luottotappiovarausten peruutukset / uudet luottotappiovaraukset	14	-18
		16	-13
	Maariski	12	-18
	Vastuusitoumukset	2	1
	Luottotappiot, netto	362	68
	Saamisen turvaamiseksi hankittujen kiinteistöjen arvonmuutokset	11	11
	Luottotappiot liiketoiminta-alueisiin perustuvassa tuloslaskelmassa	373	79

Liite 3

	Koko vuosi	Koko vuosi
Tulos ennen veroja, vakuutustoiminta, miljoonaa euroa	2001	2000
Vahinkovakuutus		
Vakuutusmaksutulo jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	1 520	1 364
Sijoitustoiminnan tuotot	111	117
Korvauskulut jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	-1 241	-1 140
Vakuutustoiminnan liikekulut jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	-395	-370
Vakuutustoiminnan tulos	-5	-29
Sijoitustoiminta		
Korot ym.	134	143
Toteutuneet ja toteutumattomat voitot	-18	68
Sijoitustoiminnan kulut	-9	-6
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-120	-123
Sijoitustoiminnan tulos	-13	82
Tulos ennen veroja, vahinkovakuutus	-18	53
Henki- ja eläkevakuutus		
Vakuutusmaksutulo jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	2 511	2 755
Sijoitustoiminnan tuotot	-190	779
Korvauskulut, maksetut korvaukset ja varausten muutos	-3 238	-3 079
Asiakashyvitystasoisuustavastuun muutos jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	1 053	-341
Vakuutustoiminnan liikekulut jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	-146	-102
Vakuutustekninen tulos	-10	12
Sijoitustoiminta		
Korot ym.	849	692
Toteutuneet ja toteutumattomat voitot	-1 134	244
Sijoitustoiminnan kulut	-19	-11
Eläkkeistä maksettava vero ym.	105	-83
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	192	-781
Sijoitustoiminnan tulos	-7	61
Tulos ennen veroja, henki- ja eläkevakuutus	-17	73
Tulos ennen veroja ja konsernioikaisuja	-35	126
Konsernioikaisut (liikearvopoisto)	-32	-32
Tulos ennen veroja, vakuutustoiminta	-67	94

Tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätösperiaatteet ja laskentatavat ovat samat kuin Nordean vuoden 2000 tilinpäätöksessä.

Aiemmin pysyviin vastaaviin luetut korolliset arvopaperit siirrettiin vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä vaihtuviin vastaaviin. Uudelleenryhmittelyn vaikutus tulokseen oli 68 miljoonaa euroa.

Käytetyt vaihtokurssit

1 euro = ... Ruotsin kruunua	2001	2000
Tuloslaskelma (keskikurssi)	9,2684	8,4631
Tase (kurssi kauden lopussa)	9,3012	8,8313
1 euro = ... Tanskan kruunua		
Tuloslaskelma (keskikurssi)	7,4515	7,4532
Tase (kurssi kauden lopussa)	7,4365	7,4631
1 euro = ... Norjan kruunua		
Tuloslaskelma (keskikurssi)	8,0516	8,1044
Tase (kurssi kauden lopussa)	7,9515	8,2335
1 euro = 5,94573 Suomen markkaa (kiinteä kurssi)		

Säännösten mukainen tase kauden lopussa

	31.12. 2001	31.12. 2000
Miljardia euroa		
Saamiset luottolaitoksilta	24	23
Luotonanto	138	129
Korolliset arvopaperit	33	28
Osakkeet	1	1
Tytär- ja osakkuusyhtiöosakkeet	1	1
Aineettomat hyödykkeet	3	3
Kiinteistöomaisuus	2	2
Muut pankkitoiminnan varat ¹	16	15
Vakuutustoiminnan varat ¹	24	22
Vastaavaa yhteensä	242	224
¹ Sijoitukset, joissa riski on asiakkailta ja vakuutuksenottajilla	6	6
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	30	29
Yleisön talletukset	83	79
Muut velat yleisölle	5	2
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	61	56
Muut pankkitoiminnan velat	23	19
Vakuutustoiminnan velat	22	21
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	6	7
Vähemmistöosuus	0	0
Oma pääoma	12	11
Vastattavaa yhteensä	242	224

Oman pääoman muutokset , miljoonaa euroa	2001
Oma pääoma kauden alussa	11 105
Osinko	-675
Vaihtovelkakirjojen vaihto osakkeiksi	2
Omat osakkeet ¹	-41
Muuntoerot	-140
Kauden tulos	1 568
Oma pääoma kauden lopussa	11 819

¹ Konsernin omistuksessa oli joulukuun lopussa 17,9 miljoonaa omaa osaketta.

	31.12. 2001	31.12. 2000
Vakavaraisuus		
Ensisijainen oma pääoma, miljoonaa euroa	9 900	8 969
Vakavaraisuuspääoma, miljoonaa euroa	12 353	12 422
Riskisijoitukset (pankkitoiminta), miljardia euroa	136	132
Ensisijaisen oman pääoman osuus riskisijoituksista, %	7,3	6,8
Vakavaraisuussuhde, %	9,1	9,4

Liitteet

Johdannaisopimukset	Korko- johdannaiset		Osake- johdannaiset		Valuutta- johdannaiset	
	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Miljoonaa euroa, 31.12.2001						
Positiivinen arvo	5 335	5 089	249	116	3 564	3 313
Negatiivinen arvo	5 634	5 315	168	97	3 020	2 717

Rahoituslaskelma, miljoonaa euroa	2001	2000
Varsinaisen liiketoiminnan kassavirta ennen varsinaiseen liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutosta	1 787	2 492
Varsinaiseen liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutos	-6 503	-33 089
Varsinaisen liiketoiminnan kassavirta	-4 716	-30 597
Investointien kassavirta	3 933	-1 892
Rahoitustoiminnan kassavirta	3 275	34 768
Kauden kassavirta	2 492	2 279
Likvidit varat kauden alussa	5 831	3 552
Likvidit varat kauden lopussa	8 323	5 831

Ongelmaluotot, miljoonaa euroa	31.12. 2001	30.9. 2001	30.6. 2001	31.3. 2001	31.12. 2000
Epävarmat saamiset, brutto	3 086	3 120	3 040	3 059	3 053
Luottotappiovaraukset	-2 259	-2 267	-2 122	-2 218	-2 256
Epävarmat saamiset, netto	827	853	918	841	797
Matalakorkoiset saamiset	28	29	35	35	29
Ongelmaluotot yhteensä	855	882	953	876	826
Luottotappiovaraukset / epävarmat saamiset, brutto, %	73	73	70	73	74
Epävarmat saamiset, netto, %:ia luotonannosta	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6
Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus					
Kiinteistöomaisuus	13	17	12	12	18
Osakkeet ja osuudet	35	33	19	8	11
Muut	1	1	8	5	2
Yhteensä	49	51	39	25	31

Nordea AB (publ)

Nordea AB (publ) on Nordea-konsernin emoyhtiö.

Miljoonaa euroa	2001	2000
Tuloslaskelma		
Liiketoiminnan tuotot	2	-
Liiketoiminnan kulut:		
Henkilöstökulut	-14	-2
Liiketoiminnan muut kulut	-36	-17
Liiketappio	-48	-19
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot:		
Osinkotuotot, saadut	400	301
Osinkotuotot, ennakko-osingot	1 000	1 412
Konserniavustukset	412	-
Korkotuotot	22	11
Korkokulut	-24	-21
Palkkiokulut	-3	-1
Muut rahoituserät	14	-
Tulos rahoituserien jälkeen	1 773	1 683
Siirto tuloksentasausrahastoon	-67	-
Eläkekulujen oikaisu	0	-
Tulos ennen veroja	1 706	1 683
Tilikauden verot	-62	0
Tilikauden tulos	1 644	1 683
Tase kauden lopussa		
Vastaavaa:		
Tytäryhtiöosakkeet	9 307	7 794
Pitkäaikaiset saamiset	183	132
Vaihtuvat vastaavat	1 850	1 448
Vastaavaa yhteensä	11 340	9 374
Vastattavaa:		
Oma pääoma	9 727	8 892
Vapaaehtoiset varaukset	67	-
Pakolliset varaukset	8	-
Velat, joilla huonompi etuoikeus	111	113
Muut velat	1 427	369
Vastattavaa yhteensä	11 340	9 374